بسم الله الرحمن الرحيم

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2018/HC-JC/35
- ދަޢުވާކުރި ފަރާތް: ދިވެހި ދައުލަތު (ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް)
- ދަޢުވާކުރެވުނު ފަރާތް:
  - * ނަން: ޙަމީދު ފަޒްލީރު
  - * ދާއިމީ އެޑްރެސް: ޖެހިވާރާ / ގދ. ތިނަދޫ
  - * އައިޑީކާޑު ނަންބަރު: A318837
  - * ވަގުތީ އެޑްރެސް: ސަނބީރުވާ / ޅ. ހިންނަވަރު
- ރަޖިސްޓްރީކުރެވުނު ތާރީޚު: 26 ނޮވެމްބަރު 2018 * ނިމުނު ތާރީޚު: 31 އޮކްޓޫބަރު 2019

- ހުށަހެޅުނު ދަޢުވާގެ ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 104/G1C/2017
- ޤަޟިއްޔާގެ ބާވަތް: ޖިނާއީ
- ނިންމި ކޯޓު: [illegible] ހިންނަވަރު މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓު
- ހުށަހެޅުނު ތާރީޚު: 03 އޮކްޓޫބަރު 2017 * ނިމުނު ތާރީޚު: 25 އޮކްޓޫބަރު 2017

- މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:

އިސްފަނޑިޔާރު ޝުޖާޢު އުސްމާން   ފަނޑިޔާރު އަބްދުﷲ ހަމީދު   ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފައިސަލް
(ރިޔާސަތު)

- **ދައުވާގެ ޚުލާސާ:**

މިއީ، ފާދިއްޕޮޅު ހިންނަވަރު މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 104/G1C/2017 ޤަޟިއްޔާގައި، [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2015/14/SC (15 ނޮވެމްބަރު 2015) ސަރކިއުލަރގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން، [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް [illegible]

މިޤަޟިއްޔާގައި ދައުވާ [illegible]

- **[illegible]:**

01- ފާދިއްޕޮޅު ހިންނަވަރު މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 104/G1C/2017 ޤަޟިއްޔާ އަށް ބަލާއިރު، [illegible]

[illegible] 17/2014 (ޖިންސީ ކުށުގެ ޤާނޫނު) ގެ 27 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) [illegible] (ހ) ގެ [illegible]

ޤާނޫނާ ޚިލާފަށް، މަދަނީ ޚިދުމަތު 100 (ސަތޭކަ) ގަޑިއިރު ކުރުމަށާއި، 01 (އެކެއް) އަހަރު ދުވަހަށް ގޭގައި ބަންދުކުރުމަށް ނިންމާކަމަށާއި، މިކަމުގައި ކުރުން ލިޔުމުގެ އެހެން އިސްލާމްދީނާ ޚިލާފުވާތީ، މުޅިއެއްކޮށް ސަރުކާރު އަންނަނިވި ގޮތުގައި ދިރިއުޅުމަށް ގޮތްދިނުމަށް ގޮތް. ޤާނޫނާ ޚިލާފަށް، މަދަނީ ޚިދުމަތަށް ހަވާލުކޮށްދިނުމާއި މުއްސަނދި ބަލައި މިފަދަ މަތީން ގޮތުގެ މުއްދަތަށް މިވާގޮތަށް ނިންމީމެވެ.”

މިފަދައިންކަމުން އެގޮތަށް ސާބިތުވާ ހުކުމް ގޮތުގެ ތިޔާގެން އެދިގެން ހުށަހަޅައެވެ.

02- ފުރަތަމަ ހިންނަވަރު މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 104/G1C/2017 ޤަޟިއްޔާގެ ހުކުމުގެ ސަބަބަކަށް ކަނޑައަޅައިދީފައިވަނީ އަދި ޤާނޫނީ ޕްރޮސެކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން 03 (ތިނެއް) ނުކުތާއެއް ފާހަގަކޮށް ގ ނުކުތާތަކުގެ ދިރާސާކުރުމުގެ ކަމާގުޅޭ ސަބަބުގެ މަތިން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

އެގޮތުން ހުށަހެޅި؛

- ފުރަތަމަ ނުކުތާއަކީ: ލ.ހިންނަވަރު މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 104/G1C/2017 ޤަޟިއްޔާ އެ ކޯޓުން ނިންމާފައިވަނީ ދައުލަތް ލިބޭ ހުކުމްކުރުމުގައި މަދަނީ ޚިދުމަތުގެ އިޖުރާއަތުގެ މަތީން ބަދަލުކުރެވޭނެކަމަށް ވިޔަސް، މަދަނީ ޚިދުމަތް މި ގައުމުގައި ފަރާތް އިޖުރާއަތުގެ ސަބަބު އިޖުރާއަތުގެ ކަނޑައަޅާފައިވާ ގޮތަށް ސާބިތުވި އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތްވާގޮތަށްކަމުގައި، މަދަނީ ޚިދުމަތް ފޯރުކޮށް އިޖުރާއަތުން މަދަނީ ޚިދުމަތުގެ މުއްދަތު ޖެހޭ ކުރުމުގެ ކުރިން އެއްވެސް ސަބަބަކާ ނުލާ ތަންފީޒުކުރެވޭނެ ސާބިތުކޮށްދިނުމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުން ކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާއެވެ.

- ދެވަނަ ނުކުތާއަކީ: ލ.ހިންނަވަރު މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 104/G1C/2017 ޤަޟިއްޔާގެ ސަބަބަށް އެކޯޓުގެ ހިންގުންތެރިން، ކުރިއަށް ދިޔުމުގެ ޚިދުމަތްތަކަށް ގެންދިޔުމާއި ކަނޑައަޅާފައިވާ އިޖުރާއަތުގެ މަތީން ދިޔުމުގެ މަދަނީ ޚިދުމަތް އަދި ތަޢާރުފުކޮށްފައިވާ ކަނޑައަޅައިދިނުން ކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާއެވެ.

- ތިންވަނަ ނުކުތާއަކީ: ލ.ހިންނަވަރު މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 104/G1C/2017 ޤަޟިއްޔާއިން މަދަނީ ޚިދުމަތުގެ މުއްދަތު ޖެހޭ ކުރުމުގެ ސާބިތުކޮށްދިނުމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ އެކުރުމުގެ ފުރުޞަތުގެ ގޮތުން

100 (ސަތޭކަ) އެމެރިކަން ޑޮލަރު ޖަހައި 01 (އެކެއް) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ގޮތްދޫކޮށްލުމަށް ޙުކުމްކުރެއްވީ، އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގައި ޙައްދުޖެހުން ވާޖިބުވާ ސަބަބެއް ނެތުމާ ތަޢުލީމާއި ބިލާގައި ހުރިހާ ނުކުތާއެއް ބަލައިގެން ޝަރީޢަތަށް ހުށަހެޅިފައިވާތީއެވެ.

03- ޤާނޫނީ ހިންނަވަރު މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 104/G1C/2017 މައްސަލާގެ ޙުކުމުގެ ސަބަބަކީ ކަނޑައަޅައިދެއްވަން އެދި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް އޮފީހުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާ ރައްދުވެރިޔާއަށް، އެޕީލްކުރާ ފަރާތުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި މުއްސަނދިކަމަށް ނިކަމެތި ދުވަސްވަރުގެ ވާހަކަދައްކާ ޙުކުމްކުރުމުގެ ސަބަބުތަކުގެ މައްޗަށް ޝަރީޢަތް އަދި ގޮތަށް ކަޑައަޅައި ވިސްނައި ދެވިދާނެ، ޙުކުމްކުރަން ބަލައިލުމުގައި ޤާނޫނީ ވަޒީފާގެ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ތަޢުލީމީ އަސާސީ ކަނޑައެޅިފައި ވާގޮތަށް ޝަރީޢަތުގައި ބަލައިލެވިފައެވެ.

(ހ) ޅ. ހިންނަވަރު މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 104/G1C/2017 މައްސަލައަކީ،

ގދ. ތިނަދޫ/ ބޮޑުފުށިގެ، ދަރިފުޅު ޢަބްދުލްއަޒީޒު ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ފަރާތުން ދަޢުވާ ކުރުމަށް އިޢްލާނުކުރެވިފައިވާތީ، ދަރިފުޅު ޢަބްދުލްއަޒީޒުގެ މައްޗަށް ދައުލަތުން ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ކުށުގެ ދަޢުވާ ކުރުމަށް ކަނޑައެޅި މައްސަލައެވެ؛

ގދ. ތިނަދޫ/ ބޮޑުފުށިގެ، ދަރިފުޅު ޢަބްދުލްއަޒީޒު 01 އޮކްޓޫބަރު 2017 ވަނަ ދުވަހު ޅ. ހިންނަވަރު ކޯޓުގެ ބަލައިގަތުމުގައި ވިޔަފާރި އަމަލުތައް ކުރުން ކުށެއްގައި، ޅ. ހިންނަވަރު ސަރަޙައްދު ބޭސްފަރުގެ ކުރިން ނިޔާވި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ސަބަބުން ވިޔަފާރި ކުރުމަށް ލިބިފައިވާ ޙައްޤެއް ނެތި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ކުރިން އިޢްލާނުކުރެވިފައިވާތީ، "ބައިބަލްކޮށް ސަރަޙައްދު ޢަމަލެއް" ގެ މަސްއޫލިއްޔަތު ކަމަށް ގދ. ތިނަދޫ/ ބޮޑުފުށިގެ، ދަރިފުޅު ޢަބްދުލްއަޒީޒު އިސްލާމްދީނުގައި ޙައްދުކުރާ ޢަމަލެއް ކުރުމުގެ ކުށުން ކުށްވެރިކުރުމަށް ކަނޑައަޅައި، މިއީ މަސްއޫލުގެ ކުށެއް ދަރިފުޅު ޢަބްދުލްއަޒީޒުގެ މައްޗަށް ސާބިތުވާ ކަމަށް ބަލައި، ޤާނޫނުގެ ޤާނޫނީ ނަންބަރު 17/2014 (ޖިނާއީ ކުށުގެ ޤާނޫނު) ގެ 27 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ އެއްގޮތަށް ކުށެއްގެ (ށ) ގެ ދަށުން ގދ. ތިނަދޫ/ ބޮޑުފުށިގެ، ދަރިފުޅު ޢަބްދުލްއަޒީޒު 100 (ސަތޭކަ) އެމެރިކަން ޑޮލަރު ޖޫރިމަނާކުރުމަށާއި 01 (އެކެއް) އަހަރު ދުވަހުގެ ބަދަލުގައި ގޮތްދޫކޮށްލުމަށް

ޙުކުމްކުރައްވާފައިވާތީން، ޅ. ހިންނަވަރު މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 104/G1C/2017 ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތުގެ ރިޕޯޓު ބަލުވުން އެދިގެން އެދެމެވެ.

(ށ) ޖިނާގެ ކުށަކީ އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގައި ޙައްދު ކަނޑައަޅާފައިވާ ކުށްތަކުގެ ތެރެއިން ކުށެއްކަމުގައިވާއިރު، ޖިނާ ކުރިކަމުގެ ދަޢުވާ ސާބިތުކުރުމަށްވާތީއާއި، އެއީ ޖިނާ ކުރިކަމުގެ އިޢުތިރާފުކުރުމާއި، މަދުވެގެން 4 (ހަތަރެއް) ހެކިވެރިންގެ ހެކިބަސްކަން އެނގޭތީއާއި، ޖިނާކުރި މީހާގެ އިޢުތިރާފު ސާބިތުވެގެންގެ ޝަރީޢަތުގެ ތެރޭގައި ޖިނާކުރި ކަމަށް އިޢުތިރާފު މީހާގެ ބަޔާނު ސާބިތުކޮށްފައި ނުވާތީއާއި، އެ އިޢުތިރާފަކީ އަދިއެއް އިޢުތިރާފުގައި ވާޖިބުވާ އިޢުތިރާފަކަށްވުމަށް ޝަރުތުތައް ހަމަނުވާތީއާއި،

ޖިނާގެ ކުށުގެ އިޢުތިރާފުން ރުޖޫޢަވުމުގެ ޙައްޤު ޖިނާގެ ކުށުގެ ޤާނޫނުގައި ބުނެފައިވާއިރު ފުރުޞަތު ދޭންޖެހޭކަމަށް އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އުސޫލުތަކުން ބަޔާންވެގެން އެނގޭކަމަށްވާތީއާއި، މިކަމުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2013/HC-A/122 ފާސްކުރުމުގައިވެސް ބަޔާންކޮށްފައިވާތީއާއި،

މި ފާސްކުރުމުގެ ދަށުން މި ބުނާ، ޅ. ހިންނަވަރު މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 104/G1C/2017 ފާސްކުރުމުގެ ދުވަހު، ޤަޟިއްޔާ ހިނގިގޮތުގެ ތަފްސީލު 19 ނޮވެމްބަރު 2017 ވަނަ ދުވަހު ޅ.ހިންނަވަރު މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ހާޒިރުވެ ބުނުމުން، ޤަޟިއްޔާ ހިނގިގޮތުގެ މަޢުލޫމާތު ދެއްވުމަށް ކުރައްވާ ދަންނަވާ ސުވާލުތަކަށް ޖަވާބުދެއްވާފައިވާއިރު، ދައްކަވާ އިޢުތިރާފުވެވަޑައިގެން، ޖިނާ ކުރިކަން އިޢުތިރާފުވުމުގައި އެކަމުގެ ތަފްސީލުތައް ބަޔާންކުރައްވާ ވާހަކަތަކުން ޖިނާކުރިކަން ބަޔާންކޮށް އެކަން ސާބިތުކުރައްވާފައިވާކަން އެނގެން އޮންނަ ކަމަށްވާތީއާއި،

މި ޝަރީޢަތުގެ ތަޙުޤީޤުން 01 ޑިސެމްބަރު 2017 ވަނަ ދުވަހު ފާސްކޮށްފައިވާ ޤަޟިއްޔާ ހިނގިގޮތުގެ ތަފްސީލުން ހިނގާފައިވާ ބަޔާނުގައި، 01 ޑިސެމްބަރު 2017 ވަނަ ދުވަހު ޅ. ހިންނަވަރު ޝަރީޢަތުގައި ވާހަކަދެއްކުމުން ބަޔާނު ދެއްވައި، ޅ. ހިންނަވަރު މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގައި ބޭއްވުނު ޖިނާކުރުމުގެ މައްސަލައިގެ ތަފްސީލު ވިދާޅުވުމުން ޖިނާކުރުމުގެ ކުށަށް އިޢުތިރާފު އެކަން ބަޔާންކުރެއްވި ޖިނާކުރި ތަފްސީލު ބަޔާންކުރައްވާފައި ވާކަމަށް ބަލައިފައިވާތީއާއި،

[illegible]

[illegible] 51 [illegible]

މި މައްސަލައާ ގުޅިގެން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ޚަދީޖާ [illegible] ފަރާތުން ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކުގައި، ތަޙްޤީޤު މަރުޙަލާގައި، ވ. [illegible] [illegible] [illegible] މައްސަލަ ކުރިއަށް ދިޔައިރު، ޚަދީޖާ [illegible] މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރެވިފައިވާ ކުށަކީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] ކުރުން [illegible] އެކަށީގެންވާ [illegible] ވަސީލަތް [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 104/G1C/2017 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޚަދީޖާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

(ހ) ގާނޫނު ނަންބަރު 17/2014 (ޖިންސީ ކުށުގެ ގާނޫނު) ގެ 27 ވަނަ މާއްދާއަށް ބަލާއިރު، [illegible] [illegible] [illegible] އަދަބަކީ [illegible] [illegible] [illegible] 100 (ސަތޭކަ) [illegible] [illegible] 1 ([illegible]) [illegible] 3 ([illegible]) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]،

ޚަދީޖާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] ޚަދީޖާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޚަދީޖާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޚަދީޖާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible]، ވ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޚަދީޖާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޚަދީޖާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] 17/2014 (ޖިންސީ ކުށުގެ ގާނޫނު) ގެ 27 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) [illegible] [illegible] (ހ) ގެ [illegible]، ޚަދީޖާ [illegible] 100 (ސަތޭކަ) [illegible] [illegible] 1 ([illegible]) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ވ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

104/G1C/2017 ޤަޟިއްޔާގައި ކޮށްފައިވާ ހުކުމަކީ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުޞޫލުތަކާ އެއްގޮތަށް ކޮށްފައިވާ ހުކުމެއްކަމަށް މި މައްސަލަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ބެލި ފަނޑިޔާރުންނަށް އެއްބަސްވެވެއެވެ.

- **ހުކުމް:**

ދެންފަހެ، އިސްވެ ފާހަގަކުރި ނުކުތާތަކުގައި ބާރުއެޅުއްވުނު ކަންކަން އެގޮތުގެ މަތިން ހުރުމުން، [illegible] [illegible] ޑިސްޓްރިކްޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 104/G1C/2017 ޤަޟިއްޔާގައި އެކޯޓުން ކޮށްފައިވާ ހުކުމަކީ، ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].